

۱ از میان سه بیت زیر، دو بیت، هماهنگی مفهومی دارند. آن‌ها را مشخص کنید و مفهوم مشترک آن‌ها را بنویسید.
الف) از اندازه برتر مبر دست خود
ب) نامم افزود و آبرویم کاست
پ) دست طمع که پیش کسان می‌کنی دراز
فزون از گلیمت مکن پای خویش
بینوایی به از مذلت خواست
پل بسته‌ای که بگذری از آبروی خویش

۲ هر یک از مفاهیم داده‌شده را در مقابل عبارت مرتبط با آن بنویسید.
«۱- اهمیت تجربه عشق ۲- بی‌خبری ابلیس از دل ۳- محبت ۴- امانت الهی»
الف) آسمان سست‌پی، مرد شکوه عشق نیست
ب) مگوی راز غمش را به هر کس ای عاشق
پ) مدعی خواست که آید به تماشاگاه راز
رخش می‌باید که رستم را به میدان آورد
که باید این سخن از مدعی نهان گفتن
دست غیب آدم و بر سینه نامحرم زد

۳ در هر یک از جملات مرکب زیر، جمله هسته و وابسته را مشخص کنید.
الف) جبرئیل چون ذکر سوگند شنید، به حضرت بازگشت.
ب) اگر معشوق خواهد که از او بگریزد، او به هزار دست در دامنش آویزد.
پ) هر چه دیدم سهل بود.

۴ نوع «را» در عبارت «مذورید که شما را سر و کار با عشق نبوده است» چیست؟ کارکرد آن، با کارکرد «را» در کدام عبارت زیر یکسان است؟
الف) فرمود که آن را هیچ خزانه لایق نیست، الا حضرت ما یا دل آدم.
ب) من نهایت بعد اختیار کردم که خاک قربت را خطر بسیار است.

۵ کدام ویژگی دستوری تاریخی در بیت زیر به چشم می‌خورد؟
«گر من نظری به سنگ بر بگمارم
از سنگ دلی سوخته بیرون آرم»

۶ در دو عبارت زیر، در مجموع، چند ضمیر متصل دیده می‌شود؟
الف) اگر معشوق خواهد که از او بگریزد، او به هزار دست در دامنش آویزد.
ب) تو را به حضرت می‌برم که از تو خلیفتی می‌آفریند.

۷ در کدام عبارت، صفت مبهم به شکل وابسته پسین ظاهر شده است؟ صورت معمول آن را بنویسید.
الف) هر لحظه از خزاین غیب، گوهری در نهاد او تعبیه می‌کردند.
ب) روزی چند صبر کنید تا من بر این یک مشت خاک، دست‌کاری قدرت بنمایم.

۸ در عبارت زیر چند وابسته پیشین دیده می‌شود؟ آن‌ها را مشخص کنید.
«چون کار دل به این کمال رسید، گوهری بود در خزانه غیب که آن را از نظر خازنان پنهان داشته بود. فرمود که آن را هیچ خزانه لایق نیست، الا حضرت ما یا دل آدم.»

نقش دستوری هر یک از عبارات مشخص شده را از میان گزینه‌های داخل کمانک انتخاب کنید.
 الف) آن چه بود که اول می‌گریختی و این چیست که امروز درمی‌آویزی؟ (قید/ نهاد)
 ب) جبرئیل چون ذکر سوگند شنید به حضرت بازگشت. (متمم/ مفعول)
 پ) آن چه بود؟ گوهر محبت بود که در صدف امانت معرفت تعبیه کرده بودند. (مسند/ نهاد)
 ت) به خزانه‌داری آن، جان آدم شایسته بود. (نهاد/ قید)

برای هر یک از واژگان زیر، به ترتیب، معادلی در ابیات پیشنهادی بیابید.
 «اعزاز - کوشک - استحقاق»
 الف) و از بزرگداشت او درویشان را چنان نقل کنند که در مجلس او درویشان چون امیران بودی.
 ب) یک ذره حلاوت معرفت در دلی به از هزار قصر در فردوس اعلی.
 پ) اما کمال شایستگی حکمت او را دیرتر دست دهد و کمتر.

برای واژه مشخص شده در عبارت «الف»، معادلی از عبارت «ب» بیابید.
 الف) صبر کنید تا من بر این یک مشت خاک، دست‌کاری قدرت بنمایم تا شما در این آینه، نقش‌های بوقلمون ببینید.
 ب) حضرت جلّت به خداوندی خویش در آب و گل آدم چهل شباروز تصرّف می‌کرد و در هر ذره از آن گل، دلی تعبیه می‌کرد.

واژگانی که هم‌آوا دارند بیابید و با هم‌آوای آن‌ها، جمله‌ای بنویسید.
 الف) اگر حق تعالی را با این قالب سر و کاری خواهد بود، در این موضع تواند بود.
 ب) گل دل را از بهشت بیاوردند و به آب حیات ابدی سرشتند و به آفتاب نظر پروردند.

با استفاده از واژگان همزه‌دار «لؤلؤ، مؤلف، هیئت»، ضمن توجه به معنا، عبارت‌ها را کامل کنید.
 الف) لب تو خضر و دهان تو آب حیوان است قد تو سرو و میان و موی و بر به عاج
 ب) گوهر پاک بیاید که شود قابل فیض ورنه هر سنگ و گلی و مرجان نشود
 پ) بُود او و بس به کتاب‌های دیرین بُود او مرّی و بس به به مرتبان آیین

کدام عبارت، نادرستی املائی دارد؟ آن را اصلاح کنید.
 الف) عزرائیل بیامد و به قهر، یک قبضه خاک از روی جمله زمین برگرفت.
 ب) الطاف الوحیت و حکمت ربوبیت به سر ملائکه فرو می‌گفت: «اَئی اعلم ما لا تعلمون.»

معنی واژه‌ی مشخص شده را با توجه به بیت زیر بنویسید.
 تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سُفت جان کشد.

معنی عبارت زیر را به نثر روان و ساده بنویسید.
 حق - تعالی- چون اصناف موجودات می‌آفرید، وسایط گوناگون در هر مقام بر کار کرد.

عبارت زیر را به نثر روان برگردانید.
 الطاف الوهیت به سّر ملایکه فرو می‌گفت: «معذورید که شما را سر و کار با عشق نبوده است»

معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.
 به قهر یک قبضه‌ی خاک از روی جمله‌ی زمین برگرفت.

با توجه به عبارت زیر از درس «شبنم عشق» به ۳ سؤال زیر پاسخ دهید.
 «روزی چند صبر کنید تا من بر این یک مشت خاک دست کاری قدرت بنمایم، تا شما در این آینه نقش‌های بوقلمون ببینید.
 اول نقش آن باشد که همه را سجده‌ی او باید کرد.»

۱۹ «او» در عبارت بالا کیست؟

۲۰ منظور از «مشت خاک» چیست؟

۲۱ «نقش‌های بوقلمون» بیان‌گر چه مفهومی است؟

۲۲ عبارت زیر را به نثر روان برگردانید.
عزرائیل بیامد و به قهر یک قبضه‌ی خاک از روی جمله‌ی زمین برگرفت.

۲۳ معنی لغت مشخص‌شده را بنویسید.
هرچند که ملایکه در آدم تفرّس می‌کردند

۲۴ عبارت زیر را به نثر روان برگردانید.
ملائکه در آدم تفرّس می‌کردند.

۲۵ عبارت زیر را به نثر روان بنویسید.
اگر به طوع نیاید، به اکراه و اجبار برگیر و بیاور.

۲۶ اثر معروف «نجم‌الدین دایه» چه نام دارد و موضوع آن چیست؟

۲۷ با توجه به عبارت زیر، نویسنده علت مردود بودن شیطان را چه می‌داند؟
ابلیس را چون در دل آدم بار ندادند و دست رد به رویش باز نهادند، مردود همه‌ی جهان گشت.

۲۸ شکل درست همزه / ء / را در کلمات بنویسید. الف- ل / ء / امت ب- م / ء / اخذ

۲۹ شکل درست همزه / ء / را در کلمات زیر بنویسید.
الف- دنا / ء / ت ب- ر / ء / سا

۳۰ معنی جمله‌ی زیر را بنویسید:
مجموعه‌ای می‌بایست از هردو عالم روحانی و جسمانی تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سُفت جان کشد.

۱ ب و پ) بی‌آبرویی در اثر درخواست از دیگران

۲ الف) ۳ (ب) ۱ (پ) ۲

۳ الف) جبرئیل چون ذکر سوگند شنید (وابسته) به حضرت بازگشت (هسته)
ب) اگر معشوق خواهد که از او بگریزد (وابسته) او به هزار دست در دامنش آویزد (هسته)
پ) هر چه دیدم (وابسته) سهل بود (هسته)

۴ را فکّ اضافه

ب) قربت را خطر: خطرِ قربت

۵ استفاده از دو حرف اضافه (به، بر) برای یک متمّم (سنگ)

۶ دامنش؛ یک مورد

۷ ب) روزکی چند؛ چند روزکی

۸ این کمال، هیچ خزانه: دو وابسته پیشین

۹ الف) قید (ب) مفعول (پ) مسند (ت) نهاد

۱۰ الف) بزرگداشت (ب) قصر (پ) شایستگی

۱۱ تصرف

۱۲ الف) غالب: او بر همه حریفان غالب شد.

ب) حیاط: کودک در حیاط بازی می‌کرد.

۱۳ الف) هیئت (ب) لؤلؤ (پ) مؤلف

۱۴ ب) الوهیت

۱۵ دوش، کتف (۰/۲۵)

۱۶ خداوند بلند مرتبه (۰/۲۵) وقتی که انواع موجودات را خلق می‌کرد (۰/۲۵) در ساختن هر چیز (۰/۲۵) از واسطه و

وسایله‌ای استفاده کرد. (۰/۲۵)

۱۷ لطف پروردگار و حکمت الهی بردل فرشتگان چنین می‌خواند، شما فرشتگان هرگز با عشق سرو کاری نداشته و عاشق نبوده‌اید.

۱۸ یک مشت از هر چیز (۰/۲۵)

۱۹ انسان یا آدم (۰/۲۵)

۲۰ جسم انسان (۰/۲۵)

۲۱ جلوه‌های گوناگون و نقش‌های رنگارنگ (۰/۲۵)

۲۲ عزرائیل آمد و با خشم یک مشت خاک از روی زمین برداشت.

۲۳ دریافت به فراست (با دقت) (۰/۲۵)

۲۴ فرشتگان آدم را جستجوگرانه و رانداز می‌کردند.

۲۵ اگر بار رغبت و اختیار نیامد با اجبار بردار و بیاور.

۲۶ مرصادالعباد (۰/۲۵) - عرفان (۰/۲۵)

۲۷ چون اجازه‌ی ورد به دل آدم را به او ندادند و دست رد به رویش زدند.

۲۸ الف- لثامت ب- مأخذ

۲۹ الف- دنائت ب- رؤسا

۳۰ یک موجود جامع و کاملی باید آفریده می‌شد که مجموعه‌ای از روح و جسم باشد تا بتواند عشق و ودیعه‌ی الهی را کاملاً در عمق وجودش (صمیمانه) حمل کند.

